

№8(29)
2001г.
жнівень

ГОМАН БАРЫСАУШЧЫНЫ

Грамадска - палітычная,
асветніцкая газета

Выдаецца са жніўня 1996 г.

Кошт свабодны

Надышоў
час
*А Вы зрабілі
свой выбар?*
9 верасня 2001 г.

Газета

Гоман

Барысаўшчыны

Барысаўшчыны

Барысаўшчыны

Сёлета ў жніўні спайняецца пяць год з моманту выхаду першага нумара нашай газеты. А пачалося ўсё раней – у восень 1995 года. На той момант у Барысаве існавала дзве газеты – “Адзінства” і “Барысаўскія навіны”. Газета “Гоман Барысаўшчыны” была зарэгістравана тады яшчэ Міністэрствам культуры і друку Рэспублікі Беларусь 3 лістапада 1995 года. Пазней у нашым горадзе былі ўтвораны такія перыядычныя выданні як “Кур’ер из Борисова” (першапачаткова “Борисовский курьер”; аднак дадзенае выданне першы нумар выдала раней за нашу газету, нягледзячы на больш позні час утварэння), “Новая Барысаўская газета” і “Телецман”.

Газета “Гоман Барысаўшчыны” мае свой выразны твар, адметна не толькі сярод тутэйшых газет, але і сярод рэгіянальных выданняў на Беларусі наогул.

За пяць год у нашай газеце імат што змянілася. Больш чым тры гады яна выходзіла нязвычайна, з кастрычніка 1999 года – раз на месяц. Першыя нумары газеты выдаваліся на чатырох старонках, а са студзеня 2000 года газета выдаецца на васьмі старонках. Ужо амаль два гады на газету можна падпісацца. Амаль год можна гэта рабіць са штодзённым тэлевізійным дадаткам “Плюс TV”.

За час існавання моцна змяніўся змест і дызайн выдання. Многія элементы ў афармленні, падачы матэрыялаў, якія актыўна выкарыстоўваюцца тутэйшымі газетамі, упершыню ў Барысаве пачалі ўжывацца ў нашым выданні.

“Гоман Барысаўшчыны” мае вялікія планы на далейшае. Шмат якіх ідэй, што маюцца ў рэдакцыі, на сённяшні час яшчэ не рэалізаваны. Чытачоў у бліжэйшы час чакае нашыя тэматыкі матэрыялаў газеты, удасканаленне іх нагляднасці і ўспрыняцця ды імат што яшчэ. Але пры гэтым застанецца самае галоўнае – даваць чытачам пра невядомыя і малавядомыя бакі жыцця і гісторыі Барысаўшчыны і яе сучаснасць. Мы спадземся, што ў самы бліжэйшы час паўстане пытанне аб павелічэнні намеру або перыядычнасці выдання нашай газеты.

Планаў у нас імат, але ці змогуць яны рэалізавацца і ў якім накірунку рухацца газеце, найперш залежыць ад вас, шановныя чытачы.

М.Мацельскі,

рэдактар газеты “Гоман Барысаўшчыны”

Выгляд першага нумара газеты “Гоман Барысаўшчыны”, які ўбачыў свет у жніўні 1996 года і асобных іншых

Апошняя
падзеі на
Барысаўшчыне 1-2
стар.

Прывід дома
Каладзева 4
стар.

Барань - цэнтр
духоўнасці 5
стар.

Барысаўшчына ў
1812 годзе 6
стар.

Футбольны
агляд 7
стар.

Надышоў час
убіраць 8
стар.

Крыжаванкі 8
стар.

Конкурс для
заўзятараў
футбола 8
стар.

Галаву выцягнулі, хвост застраў...

Амаль месяц ўрачы першай паліклінікі горада былі вымушаны адмаўляць хворым у наведванні. Кожны, хто захварэў, вымушаны быў на ўласныя сілы прыйсці на прыём, каб атрымаць медыцынскую дапамогу.

Справа ў тым, што з ліпеня службовыя машыны, якія павінны дастаўляць урачоў да пацыентаў,

перасталі з’яўляцца каля паліклінікі. У гарызонце гэта тлумачылі адсутнасцю сродкаў на закуп паліва.

На шчасце, як нам паведамілі, з нядзюняга часу ўрачам усё ж выдзелены так патрэбны ім транспарт. Але на тыдзень затрымалі зарплату.

Служба інфармацыі “ГБ”

Скажы тэрарызму: “НЕ”

10 жніўня роўна ў 19:00 ў краме №34, што ля гарадской плошчы, адна з прадаўшчыц віна-гарэлачнага аддзела заўважыла пакінуты кімсьці ля вітрыны чорны поліэтыленавы пакет. Праз нейкі час яна вырашыла паглядзець, што знаходзіцца ўнутры.

Адзін з пакупнікоў жартуючы выказаў здагадку аб наяўнасці ў пакеце бомбы. Другі падтрымаў яго словамі: “У мяне выдатны слых, я нават чую як яна цікае”. Прадаўшчыца збынтэжылася, вырашыла не адчыняць пакет і паклікала міліцыянера.

Час выбіраць

9 верасня на Беларусі адбудуцца прэзідэнскія выбары. Ці пачнецца пасля іх паляпшэнне нашага жыцця, адраджэнне спрадвечных каштоўнасцей грамадства, ці спыняцца знікненні і прыследванні найбольш актыўных грамадзян, ці зможа Беларусь вярнуцца ў сусветную супольнасць раўнапраўным сябрам, ці прыдзе, ўрэшце рэшт, да кіравання дзяржавай пакаленне палітыкаў, для каго лёс Беларусі будзе важней за асабістыя амбіцыі?

Беларусі патрэбны прэзідэнт, які б аб’ядноўваў грамадства, а не ўвесь час шукаў ворагаў і супрацьпастаўляў сябе ўсім.

Зараз вырашаецца лёс Беларусі. Якім ён будзе надалей – залежыць толькі ад нас.

Што цікава, пакупнікі ў гэты час не разыходзіліся, а чакалі развязкі і спрачаліся: узарвецца міна ці не?

Далей паследвалі падзеі, ня варты ўвагі, у выніку якіх выявілася, што ў пакеце знаходзіцца бутэлька мінеральнай вады.

Як адразу падвалі вынік прысутныя на месцы здарэння народныя аналітыкі – з такім пільным народам мы можам не баіцца аніякіх правакацый з боку шматлікіх сусветных экстрэмістаў.

Служба інфармацыі “ГБ”

Кандыдаты ў прэзідэнты рэспублікі Беларусь

С.Гайдукевіч
Прадстаўляе ідэі ліберальна-дэмакратычнай партыі Беларусі.

У.Ганчарык
Прадстаўляе шырокую грамадскую кааліцыю, якая аб’ядноўвае практычна ўвесь спектр палітычных партый Беларусі і незарэжэаўныя грамадскія аб’яднанні.

С.Домаш
Зняў сваю кандыдатуру на карысць адзінага кандыдата ад грамадскай кааліцыі У.Ганчарыка.

А.Лукашэнка
Сённяшні прэзідэнт Рэспублікі Беларусь. Прадстаўляе ўладу, якая існуе.

Працягваецца падпіска на нашу газету на чацвёрты квартал. Нагадваем, што падпісны індэкс нашай газеты 64184

Кошт індыўідуальнай падпіскі без тэлевізійнага дадатку:
на 1 месяц - 120 руб., на 3 месяцы - 360 руб.
Кошт індыўідуальнай падпіскі з тэлевізійным дадаткам:
на 1 месяц - 400 руб., на 3 месяцы - 1200 руб.
Кошт ведамаснай падпіскі без тэлевізійнага дадатку:
на 1 месяц - 180 руб., на 3 месяцы - 540 руб.
Кошт ведамаснай падпіскі з тэлевізійным дадаткам:
на 1 месяц - 500 руб., на 3 месяцы - 1500 руб.

Адкрыты зварот

да старшыні Барысаўскага гарвыканкама Бургуна В.І. у сувязі з набліжэннем 900 - годдзя Барысава

Газета “Гоман Барысаўшчыны” адным са сваіх асноўных накірункаў лічыць культурна – асветніцкі. Вялікае месца на яе старонках аддаецца прапагандзе гісторыі нашага краю і захаванню тутэйшых традыцый. Таму яшчэ больш за год назад на старонках нашага выдання пачалося грамадскае абмеркаванне пытанняў, якія ўзнікаюць вакол святкавання 900-годдзя Барысава. За гэты час было выказана нямала вартых увагі разважанняў і прапаноў.

900-годдзе нашага горада – вялікае тутэйшае і агульнабеларускае свята, якое павінна аб’яднаць прадстаўнікоў усіх частак грамадства. Аднак тыя звесткі, якія становяцца вядомымі і выходзяць ад прадстаўнікоў аргкамітэта па святкаванню юбілея горада, нярэдка незразумелы і выклікаюць пачуццё моцнага расчаравання.

Па – першае, практычна праігнараваны ўсе тыя грамадскія прапаноў (Заканчэнне на стар. 4)

Ад нумара да нумара

Святы

Яблычны Спас святкавалі права-слаўныя вернікі горада 19 жніўня.

Юбілей

40-гадовы юбілей адзначыла 1 жніўня барысаўская стоматалагічная паліклініка.

Перамогі

Пераможцам раённага спаборніцтва па ўборцы збожжавых культур прызнаны калгас "Чырвоны наваселец".

Выбары

У Барысаве створаны штаб падтрымкі адзінага кандыдата ў прэзідэнты ад дэмакратычных сіл Уладзіміра Ганчарыка.

33 па 5 жніўня барысаўскія "зубры" праводзілі рэйд па раздачы агітацыйных матэрыялаў на вёсках Барысаўшчыны.

У рамках кампаніі "Выбірай" 8 жніўня на стадыёне вайсковага гарадка "Печы" адбыўся матч паміж камандамі моладзевай кааліцыі "Акцэнт" і каманды афіцэраў Пячэй.

27 жніўня ў Барысаве мае быць праведзена сустрэча з адзіным кандыдатам у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь ад дэмакратычных сіл У.Ганчарыкам.

Эканоміка

Па выніках гэтага паўгоддзя, як паведамляе Мінаблвыканкам, Барысаў па паказчыках эканамічнага развіцця не дасягнуў узроўню мінулага года.

Аукцыён продажу аб'ектаў камунальнай уласнасці пройдзе 28 жніўня ў Барысаве.

Адкрыццё сезона

3 першай суботы жніўня ў Барысаве адкрыты сезон летне-асенняга палявання на вадаплаўную дзічыну.

Семінары

На базе школы № 19 26-27 ліпеня прайшоў семінар-нарада з нагоды стварэння ў адукацыйных устано-вах горада прафарагентаваных класаў "Папярэджанне і ліквідацыя надзвычайных становішчаў".

Прытулкі

Аляксандр Абрамовіч, лідэр барысаўскага філіяла БСДП"НГ" папрасіў палітычнага прытулку ў ЗША.

Стыхіі

У выніку моцных ліўняў і ветраў 9 жніўня ў Барысаўскім раёне пацярпелі 106 населеных пунктаў.

У выніку ліўнёвых дажджоў з 23 на 24 ліпеня ў Залінейным раёне было затоплена 460 двароў.

Апруга

На пачатку жніўня ветэрынарна-санітарны кантроль зафіксаваў шматлікія выпадкі гандлю радыёактыўна забруджанымі грыбамі і ягадамі.

Канцэрты

13 жніўня перад барысаўцамі выступіла вядомая спявачка Надзея Бабкіна і яе ансамбль "Руская песня".

15 жніўня на гарадскім стадыёне выступаў цырк узбекскіх канатаходцаў.

18 жніўня на цэнтральным стадыёне прайшоў канцэрт беларускіх і расійскіх выканаўцаў у падтрымку Саюза Расіі і Беларусі.

23 жніўня ў Барысаве прайшоў канцэрт рок-музыкі арганізаваны "Арт-Студый". Перад глядачамі выступіў гурт "Столле".

Спаборніцтва

Каля 300 юных барысаўцаў бралі ўдзел у спаборніцтвах "Спартландыя", што прайшлі 10 жніўня на гарадскім стадыёне.

Служба інфармацыі "ГБ"

Юбілей надміжаецца!

Дзе ні дзе ў горадзе пачала з'яўляцца юбілейная сімволіка. Да свята засталася усяго каля дзесяці месяцаў.

Вул. Будаўнікоў

Сесці можна не толькі ў лужыну

Да натоўпу чакаючых аўтобус на чыгуначным вакзале пад'ехала доўгачаканая "адзінка". Адным з тых, хто зайшоў у салон, быў малады мужчына, адзеты "ва ўсё белае". Аўтобус быў паўпусты, таму ён, неспяшаючыся, прабіў талон і сеў на ўпадабаннае месца. Але калі праз некалькі прыпынкаў ён падняўся каб выйсці, аўтобус узварушыў голас нейкай кабеты.

- Мужчына, у вас ўся спіна чорная! На дзіва, гэтае, падобнае на жарт, выказванне апынулася праўдай - светлы плашч небаракі стаў брудна чорным. Амаль адразу перапах падняўся па ўсяму аўтобусу - усе сядзенні былі пакрыты тоўстым слоём нейкай сацы і броду. Нехта абтросся і знайшоў за лепшае стаяць, а нехта кінуўся да кі-

роўцы, каб высвятліць адносіны. - Аўтобус толькі з тэхнічнага агляду. Доўга знаходзіўся ў гаражы, вось і запыліўся, - патлумачыў кіроўца.

Такія дзіцячыя неспрэчкі адказу, напэўна, адбіла ў "прыпыленых" пасажыраў жаданне нешта удакладняць неспрэчна ў аўтапарку, бо, наколькі нам вядома, ніхто туды так і не звярнуўся.

Тым часам з'яўленне бруднага аўтобуса на маршруце ў Барысаве - рэч звычайная. Таму, калі вам нават пашчасціла трапіць ў салон, не спяшайцеся сесці ці ўхапіцца абедзвюма рукамі за поручні - упэўніцеся спачатку, што вы не прыстанецце да іх, як камарык да расянік.

Служба інфармацыі "ГБ"

18 жніўня ў Барысаве прайшоў абласны гандлёвы кірмаш. "Кірмаш - 2001" быў прысвечаны пачатку навучальнага года. На ім сярод іншага было праведзена шмат культурна-масавага і спартыўнага мерапрыемстваў.

Служба інфармацыі "ГБ"

Цукар цукру не сябар

Напрыканцы ліпеня, у самы разгар нарыхтоўчага сезону на рынках горада знік цукар. На прылаўках асобных крамаў можна было яго набыць, але "толькі два кілаграмы ў адны рукі" і пры тым пасля стаяння ў чарзе. З'явіліся плёткі, што гандляваць цукрам на рынках забаранілі ўвогуле. За каментарам мы звярнуліся да загадчыка аддзела гандлю гарвыканкама Аляксандра Ягоранкі.

- Справа ў тым, што па даручэнні Упраўлення коштаўтварэння мы праводзілі правэркі на рынках горада. Так па рашэнні Мініканомікі адпункны кошт на цукар не павінен перавышаць 646 рублёў за кілаграм ні ў прыватных гандляроў, ні ў дзяржаўных крамах. Былі знойдзены парушэнні, калі цукар гандлявалі па коштах, якія

перавышалі 700 рублёў. Адміністрацыя рынкаў была прапанавана кантраляваць сітуацыю і за парушэнні лішаць віноўных гандлёвых месцаў.

Прадпрыемстваў таксама можна зразумець - яны купляюць свой тавар у вытворцаў па 630-640 рублёў. Гандляваць па фіксаваным кошыце - сабе ў страту. Таму зараз яны проста знялі цукар з продажу. Але існуе нюанс - фіксаваны кошт устаноўлены толькі на прадукцыю беларускіх таваравытворцаў. Таму хутка ў продажы з'явіцца цукар з Расіі і Украіны, - запэўніў нас загадчык аддзела.

І сапраўды, цукар на рынках хутка з'явіўся. Кожны жадаючы змог закатаваць варэнне і кампот, але з расійскім і украінскім цукрам.

Служба інфармацыі "ГБ"

Барысаў на старонках "New York Times"

У панядзелак, дваццатага жніўня газета "New York Times" выйшла ў свет з вялікім артыкулам на першай паласе, прысвечаным перадвыбарнай падрыхтоўцы ў Барысаве.

У артыкуле аналізуецца дзейнасць мясцовых грамадскіх арганізацый, якія вядуць мабілізацыйную кампанію і дае хроніка падзей, звязаных з выбарамі. Карыстальнікі Internet могуць азнаёміцца з артыкулам на афіцыйным сайце газеты www.nytimes.com.

Барысаў там падаецца як правінцыйны беларускі горад, вядомы тым, што пад ім быў разбіты Напалеон, а існуючы ў Беларусі палітычны лад называецца аніяк іначай, як дыктатурай.

Служба інфармацыі "ГБ"

Перадвыбарчы візіт

21 жніўня наш горад наведаў прэзідэнт Беларусі А. Лукашэнка. Ён пабываў на такіх прадпрыемствах як "Завод пластыкавых вырабаў", "Аўтагідраўзмацняльнік", "БАТЭ". Растлумачыў каго трэба выбіраць на прэзідэнцкіх выбарах. Пасля таго прэзідэнт выступіў каля новага ўнівермага "Веста". Далей яго шлях ляжаў у вайсковы гарадок Лялзішчы, дзе ён удакладніў ці з'явілася ў іх вада. З усіх выступаў А. Лукашэнка, які кіруе намі 5+2 гады, вынікала, што ён жадае застацца "кіроўцам" дзяржавы яшчэ на пяць год.

С. Чарнуха

Пачаўся адлоў "зуброў"?

На працягу дзесяці дзён з 10 па 20 жніўня ў Барысаве было затрымана 30 актывістаў арганізацыі "Зубр". Восем чалавек былі затрыманы пад час акцыі "Ланцуг неабыхавых людзей", якая праходзіла 15 жніўня на гарадской плошчы. Абвінавачванне не было арыгінальным - удзел у несанкцыянаваным пікеце. Усяго ў той дзень у акцыі брала ўдзел каля ста "зуброў".

Астатніх затрымлівалі ўначы пад час расклейкі налэпак, заклікаючых прыйсці на выбары. Артыкул адміністрацыйнага кодэкса, пад які падпадаюць дзеянні юнакоў, гучыць, прыкладна, наступ-

ным чынам - "распаўсюджванне друкаванай прадукцыі без выхадных дадзеных".

З іншага боку, як нам паведаміў актывіст руху Антон Цялежнікаў, пад час абласнога кірмашу менавіта супрацоўнікі міліцыі і АМАПа найбольш актыўна бралі спецыяльны газет "Наша свабода" і "Рабочы", якія распаўсюджвалі "зубры".

-Мы не ставім сабе мэты ісці на канфлікт з прадстаўнікамі сілавых структур. Яны такія ж грамадзяне Рэспублікі Беларусь, - заявіў Цялежнікаў.

Служба інфармацыі "ГБ"

Яшчэ трошкі, і ў ганка "паехаў" бы дах

Поўнаасцю змяніць пад'езды было вымушана ЖБК у доме нумар 33 на праспекце Рэвалюцыі. Бо старыя цагляныя пачалі проста рассыпацца ад часу.

Мясцовыя жыхары кажуць, што патрэба памяняць ганкі наспела ўжо даўно, але камунальшчыкі адмаўляліся гэта зрабіць, спасылаючыся на адсутнасць сродкаў. Пакуль нядаўна выпаўшы кавалак цагляны не параніў дзіця, якое выходзіла з пад'езда. Толькі пасля гэтага ганкі пачалі мяняць на бетонныя канструкцыі.

Служба інфармацыі "ГБ"

Традыцыі - гэта сіла!

Вялікая сіла - традыцыі! Усяму свету вядомы прыхільнасці да іх у Англіі і ў многіх іншых краінах. Ёсць свае традыцыі і ў нас.

Вось, напрыклад, каля арак у двары дома № 1 па вуліцы 50 год БССР (так званая "Кітайская сцяна") была вялікая лужына, якая рэдка перасыхала і была адметна сваімі памерамі, глыбінёй і злавоннымі пахамі. У рэшце рэшт яе было вырашана "зліквідаваць", для чаго яшчэ летась пачалося "узвядзенне" ліўнёвых сцёкаў. Сёлета праца была скончана. Здавалася, што ўсё павінна быць цудоўна. Але як жа з традыцыямі? Выйсце будаўнікамі было знойдзена. Сцёкі былі размешчаны вышэй за дно лужыны. У выніку яна назаўсёды перастала існаваць у ранейшых памерах, у той жа час былі захаваны яе пераемніцы - лужыны, якія хутка перасыхаюць, але ўвесь час нагадваюць аб багатых тутэйшых "мокрых" традыцыях.

Вось яшчэ адзін прыклад, за якім у літаральным сэнсе не трэба далёка хадзіць ад першага. Не так даўно было зроблена добраўпарадкаванне аўтобуса-нага прыпынку "Палітэхнікум", што знаходзіцца насупраць установы, якая раней насіла такую назву. Цудоўная і вельмі патрэбная справа. Але, калі б усё было зроблена "па-людску", гэта было б так незвычайна і не традыцыйна. Выйсце са становішча зноў было знойдзена. Пляцоўка пад прыпынак была зроблена меншай, чым неабходна для размяшчэння тых, хто чакае грамадскі транспарт, а пешаходныя дарожкі па шырыні і накірунках былі выкананы з ігнараваннем рэальных патрэбаў пешаходаў. У выніку людзі вымушаны хадзіць і стаяць пераважна на зямлі, а не на "еўраплітцы". Такім чынам, з аднаго боку мерапрыемства па добраўпарадкаванні праведзена, укладзены грошы, але ў той жа час захавана традыцыя - нязручнасць для пасажыраў, вытапаная трава, бруд на прыпынку і каля яго.

А колькі грошай будзе падобным чынам марнатраўна згублена пры "захаванні" падобных традыцый падчас падрыхтоўкі да юбілею Барысава?

Што не кажыце, а традыцыі доўга ўкараняюцца, але ад іх цяжка пазбавіцца. Газета "Гоман Барысаўшчыны" увесь час выступае за захаванне традыцый, але гэта той выпадак, калі хацелася б ад іх адмовіцца як мага хутчэй.

Ян.Юроўскі

Слабая "падтрымка"

На адзіным у Барысаве аўтамабільнаму мосце праз Бярэзіну стварылася небяспечная для пешаходаў сітуацыя. Пярылы, якія захоўваюць пешаходаў ад падзення, з цягам часу згнілі і пачалі праламвацца пад уласнай вагой і пад дзеяннем вібрацыі ад праходзячага транспарту. На сёння металічныя балкі перылаў праломаны не дзе ў дзесятку месцаў, а ў трох-чатырох пралётах яны і ўвогуле адсутнічаюць.

Пад час апошняга капітальнага рамонту маста іржавае жалеза змяніць не хапіла сродкаў, таму пярылы былі прос-

та пафарбаваны. Дарэчы, фарба рэгулярна ўзнаўляецца, але гэта ніяк не ўплывае на іх трываласць. Наша газета настойліва раіць не абапірацца на рэшткі перылаў і быць крайне ўважлівымі, калі вы пераходзіце праз Бярэзіну па гэтым мосце.

Дарэчы, не нашмат лепшая сітуацыя з мастом праз Сху. Там пярылы таксама знаходзяцца ў аварыйным стане.

Служба інфармацыі "ГБ"

Мост праз Бярэзіну па вуліцы Гагарына і стан яго перылаў.

Пабудаваны ён быў пасля апошняй вайны з прыцягненнем да працы палонных немцаў.

Цікава, ці рамантаваліся з таго часу яго перылы?

Навошта "Скіф" барысаўскаму тэлебачанню?

Вяшчанне барысаўскага тэлеканала тутэйшыя гледачы адразу ўспрынялі як належную з'яву ў павуціне электронных сродкаў масавай інфармацыі. А вось назву барысаўскага тэлебачання "Скіф" шмат хто з барысаўцаў

успрымае іранічна.

У Вялікім энцыклапедычным слоўніку (Масква, 1997 г.) тлумачыцца, што скіфы - старажытныя плямёны Прычарнамор'я ў VII стагоддзі да нашага часу - III стагоддзя на-

шага часу. Пасля разгрому готамі (германцамі) скіфы рассяліліся сярод іншых плямёнаў.

Была калісьці і Скіфская дзяржава (створана ў IV стагоддзі да нашага часу) і скіфская мова. Адзін з скіфскіх дыялектаў

нават склаў аснову асечінскай мовы.

Узнікае пытанне: прычым скіфы да мясцовага барысаўскага тэлебачання?

А.Шустоўскі

Падзяка

Працэдурнай сястры хірургічнага аддзялення Барысаўскай гарбальніцы Алене Валер'еўне Пасікавай

За тое, што змяніла мукі,
Алена, дзякую табе,
Ты залатыя маеш рукі,
Душа прыгожая ў цябе.

Табе, нібы дачушцы роднай,
Жадаю доўгага жыцця,
Удачы, шчасця і здароўя,
Прыемных сноў і пачуцця.

Не забывай ніколі Бога
І не развітайся з дабром -
Тады жыццёвая дарога
Звінець век будзе серабром.

Д.Самойленка

На метро - да Барысаўскага тракта

У сувязі з адкрыццём з 1 верасня для паездак пасажыраў Мінскага метрапалітэна новай станцыі "Магілёўская" змянілі схемы існуючых ліній.

На адноўленых, якія з'явіліся ў вагонах электрацягнікоў, акрамя станцыі "Магілёўская", з'явіліся новыя станцыі з разраду тых, што будуцца і што праектуюцца". Сярод тых, што будуцца з'явіўся прыпынак з назвай "Барысаўскі тракт".

Як нам патлумачылі ў адміністрацыі Метропалітэна, з'яўленне станцыі "Барысаўскі тракт" звязана з існуючай апошнім часам тэндэнцыяй даваць прыпынкам гістарычныя назвы.

На жаль, нават кіраўніцтва метро не ведае, калі будаўніцтва гэтай станцыі будзе скончана.

Служба інфармацыі "ГБ"

Фрагмент схемы першай лініі мінскага метрапалітэна на якой адзначана станцыя Барысаўскі тракт, што будуецца

План распрацаваны для Барысава, а паспяхова выконваецца за мяжой?!

Апошнім часам амаль штогод даводзіцца бываць на Украіне. Сёлетняя вандроўка праходзіла па Валыні, Галіччыне і Карпатах. Пасля яе проста самі сабой напрамваюцца цікавыя паралелі паміж тамтэйшымі гарадамі і Барысавам, той рэчаіснасцю і нашай.

Напярэдадні паездкі ў барысаўскай прэсе з'явіліся публікацыі пра плануемыя мерапрыемствы да 900 - годдзя горада. Прачытаўшы іх, з гонарам за будучы выгляд свайго горада я адправіўся ў шлях. Якое было маё здзіўленне, калі я ўбачыў, што ў большасці з тамтэйшых гарадоў шпаркімі тэмпамі ідуць працы па выкананню мерапрыемстваў, што прадугледжаны ў Барысаве да яго 900-годдзя. Прыводзяцца ў парадак цэнтры месцаў, на ходніках укладаецца "еўраплітка", рэстаўруюцца старыя

дамы. Магчыма нам цяжка гэта ўявіць, але ў асобных гарадах гэта праца ў асноўным завершана. І гэта без ніякіх юбілеяў! І вада ў іх краях ужо не адно дзесяцігоддзе (а дзе-нідзе, можа, і больш стагоддзя) маецца круглыя суткі. Месцамі проста пункт у пункт штодня паспяхова выконваюцца мерапрыемствы, што распрацаваны для Барысава. Як такое можа быць? Мо іх разведка выведала нашы планы і ўкараняе іх у сябе? А нашы адпаведныя органы праспалі ў шапку гэты крадзёж, пакуль змагаліся з

няўлоўнымі зубрамі? А можа ўсё прасцей: тое, што ва ўсім свеце робіцца штодня, у Барысаве нам выдаецца за найвялікшую мэту да юбілею?

Але гэта яшчэ не ўсё. На Галіччыне і ў Карпатах ураджаюць не толькі тамтэйшыя маштабы рамонтаў і прывядзення ўсяго да людскага выгляду, але і памеры будаўніцтва, якое вядзецца як дзяржаўным, так і індывідуальным чынам. Прычым асабістыя дамы/рэдка будуцца менш чым па два паверхі. Іх афармленню могуць пазаздросціць лепшыя дамы Барысава. Усюды, у тым ліку і на вёсках, шмат прыватных крам. Іх афармленне ніколі не саступае падобным польскім крамам (чытай - найлепшым барысаў-

скім). Усе паліцы заставлены добра аформленымі ўкраінскімі таварамі. Апошнія, на жаль, пакуль маюць якасць на ўзроўні беларускіх. Але пры існуючых тэндэнцыях праз два-тры гады яна будзе значна вышэй.

Рэзка кантрастуюць з тутэйшымі ўражанні, якія можна атрымаць ад узыходжання на вышэйшую гару Украіны Гаверлу (вышыня 2060 метраў). І справа тут не толькі ў гарах. Для ўкраінцаў гэта адно з галоўных месцаў паломніцтва. Таму не дзіва, што там у гэты час быў натоўп каля двухсот (!) чалавек. Тое, што давалася там убачыць, было больш падобна на маёўку, чым на "пакарэнне" турыстамі горнай вяршыні. Яны мелі каля дзесятка жоўта - блакітных

ўкраінскіх сцягоў, спявалі песні на роднай мове. А каб сфатаграфавалі (абавязкова са сцягам) каля крыжа з замураванай канстытуцыяй незалежнай Украіны, трэба было выстаць чаргу. Уявіць сабе штосьці падобнае ў нас проста немагчыма. Тут бы абавязкова была б даслана рота АМАПаўцаў, пасля чаго ляцелі б усе "турысты" дагары нагамі з вышыні больш за дзве тысячы метраў па альпійскіх лугах. Але на Украіне такое ўжо даўно немагчыма.

Нярэдка ў нас можна пачуць параўнанне тутэйшага і ўкраінскага жыцця. Асабістыя назіранні паказваюць, што пры гэтым далёка не заўсёды даводзіцца чуць праўду.

В.Стэфановіч

Былы дом Каладзева. Фасад у бок горада

Прывід дома Каладзева

Распавяды пра прывід старажытных будынкаў маюць шырокае распаўсюджанне ў свеце і на Беларусі. Яны сталі неад'емнай часткай і гістарыі многіх замкаў, іх культурных традыцый. Ёсць такое месца і ў Барысаве – былы сядзібны дом Каладзева.

Пра зніч пуцявога абходчыка ўпершыню я пачуў недзе два гады таму. Чалавек, якому не было падставы недавяраць, пераказаў мне гісторыю аб тым, што каля аднаго з самых старых будынкаў у Барысаве – дома Каладзева – некалькі разоў розныя сведкі бачылі чалавека, апранутага ў адзенне мінулага стагоддзя. На ім было нешта накішталт форменнага сюртука чыгуначнага служачага. Чала-

век гэты з'яўляўся невядома адкуль і пэўны час гутарыў з мужчынамі (жанчынам даводзілася толькі бачыць яго) аб будучыні горада, а потым раптоўна знікаў. Як сведчыць гісторыя, на пачатку нашага стагоддзя каля сучаснага чыгуначнага маста праз Бярэзіну сапраўды знаходзіўся домік нейкага пуцявога абходчыка. І падчас рэвалюцыйнай смуты ён быў ні то павешаны чырвонымі, ні то рас-

страляны белымі.

Я некалькі разоў наведваўся да дома Каладзева, пытаўся ў мясцовых жыхароў, ці не ведаюць яны што пра гэта. Толькі аднойчы нейкі мужчына сказаў мне, што ён чуў нешта пра дзіўнага чалавека, які знікае. Але гэты выпадак адбыўся даўно, недзе ў пачатку стагоддзя. Мянэ ж цікавілі больш сучасныя падзеі.

І вось раптам я сутыкнуўся адразу з двума сведкамі. Мужчына, які назваў сябе Сцяпанам, сказаў, што зусім нядаўна бачыў тут чалавека, апранутага ў старадаўні касцюм,

які таксама распавядаў аб будучыні Барысаве. Але на яго

Былы дом Каладзева. Галоўны фасад

Адкрыты зварот да старшыні Барысаўскага гарвыканкама Бургуна В.І. у сувязі з набліжэннем 900 - годдзя Барысаве

(Заканчэнне, пачатак на стар. 1)

вы, якія выказваліся, у прыватнасці, на старонках нашай газеты.

Па – другое, сярод тых аб'ектаў, на якіх плануецца правядзенне работ да юбілею горада, цалкам адсутнічаюць (!) найбольш стараы будынкі і цэлыя комплексы горадабудавання, што маюць найвялікшую каштоўнасць (замчышча XII ст., дзе быў заснаваны Барысаў, замчышчы XIV, XVII стст., манастыр XII – XVIII стст. і інш.). Прапануемыя мерапрыемствы больш нагадваюць спробу затыскання дзірак у незадавальняючай штодзённай працы па вырашэнні праблем горада.

Па – трэцяе, большасць са старых гістарычных будынкаў (каля 80-і мураваных XIX – пачатку XX ст. і асобныя найбольш каштоўныя драўляныя будынкі XVII – пачатку XX ст.) патрабуюць рэстаўрацыі. Але для гэтага неабходны вельмі вялікія грашовыя ўкладанні, якія немагчыма вылучыць нават на дзяржаўным узроўні за такіх сціслы час. Тое месца, што надаецца гэтаму пытанню сярод мерапрыемстваў, якія плануецца правесці да юбілею, і ўключаем у яго сродкаў, сведчыць аб тым, што ніякая рэстаўрацыя і тым больш рэгенерцыя старой забудовы горада не плануецца наогул. Яна практычна будзе падменена простым касметычным рамонтам асобных будынкаў.

Па – чацвёртае, пры правядзенні мерапрыемстваў цалкам праігнараваны іншыя вельмі важныя для гісторыі горада даты (у прыватнасці 210-годдзе надання Барысаву гарадскога герба і поўнага магдэбургскага права).

Па – пятае, сярод мерапрыемстваў да юбілею горада ні слова не нададзена адраджэнню і мяркуемаму месцу на свеце і ў жыцці грамадства адной з найбольш важных каштоўнасцей тутэйшай зямлі – беларускай мове.

У сувязі з вышэйказаным, з улікам грамадскага абмеркавання, што праводзілася і вядзецца на старонках газеты “Гоман Барысаўшчыны”, з мэтай выпраўлення незадавальняючага плана мерапрыемстваў да 900-годдзя Барысаве і пераўтварэння юбілею з бюракратычна – казённага ў сапраўды ўсеагульнае прапануецца:

Першае, тэрміновае стварэнне шырокага аргкамітэта з прыцягненнем прадстаўнікоў усіх зацікаўленых структур і грамадскасці для карэцыі плана мерапрыемстваў да юбілею горада і прывядзення іх у адпаведнасць з існасцю свята.

Другое, існуючы стан інфармавання грамадства па падрыхтоўцы да юбілею з'яўляецца незадавальняючым,

што не дазваляе яго ўспрымаць як усеагульнае.

Трэцяе, улік аб'ектаў, якія маюць каштоўнасць не толькі для горада, але для Беларусі наогул і на якіх абавязкова павінны быць праведзены работы па іх рэстаўрацыі (у крайніх выпадках – кансервацыі), а то і рэгенерцыі неабходна ўключыць у замчышча XIV стагоддзя, манастыр XII – XVII стагоддзяў, замчышча XVII стагоддзя, а таксама сядзібны дом Каладзева канца XIX стагоддзя і шэраг іншых аб'ектаў, сярод якіх – гарадскі парк 1910 года. З улікам таго, што 900-годдзе Барысаве будзе адзначацца на агульнадзяржаўным узроўні, у спіс аб'ектаў, на якіх абавязкова павінны быць праведзены работы ў межах па падрыхтоўцы свята, не можа не быць не ўключана гарадзішча XII стагоддзя, на якім быў заснаваны горад і якое патрабуе добраўпарадкавання. Гэта мэтазгодна зрабіць у комплексе з рэстаўрацыяй, а дзе неабходна і рэгенерцыяй аднаго з найбольш каштоўных тутэйшых архітэктурных і парковых комплексаў – маёнтка Радзівілаў канца XVIII стагоддзя.

Чацвёртае, сярод прапануемых мерапрыемстваў не надаецца месца вельмі важнаму фактару – адраджэнню ў гістарычнай частцы Барысаве самаго духу старога горада. Больш таго, асобнымі з тых мерапрыемстваў, што прапануюцца, ён проста знішчаецца. Павінна быць распачата сапраўдная рэстаўрацыя старых будынкаў (а не іх знішчэнне пад выглядам рэстаўрацыі, які гэта мела месца з будынкам № 79 па вул. Дзяржынскага), а ў пэўных выпадках і рэгенерцыя знішчаных будынкаў (напрыклад, найбуйнейшага тутэйшага дарэвалюцыйнага кінатэатра “Гігант”, які быў знішчаны на пачатку 80-х гадоў XX стагоддзя). Пры добраўпарадкаванні гістарычнага цэнтра важна не толькі пазбегнуць памылак мінулых гадоў, калі пры правядзенні падобных работ практычна засыпаліся ніжнія часткі старых будынкаў, але і выправіць гэтыя недарэчнасці. Варта зрабіць перапрафілізацыю шмат з якіх старых будынкаў. Неабходна змяненне фасадаў і дахаў новых шматпавярховых будынкаў, што ўзведзены ў раёне замчышчаў, у наваколлі базарнай плошчы і прывядзенне іх у выгляд, які б гарманіраваў, а не кантраставаў з гістарычным асяроддзем горада. На фасадах асобных больш позніх будынкаў на базарнай плошчы мэтазгодна адлюстраваць выгляд гістарычнай забудовы, што была на гэтым месцы раней.

Пятае, для аднаўлення атмасферы старога горада мэтазгодна на яго цэнтральных вуліцах аднаўленне брукаваных пакрыццяў. Тым больш, што такія пакрыцці па сваіх якасных паказчыках не саступаюць асфальтаваным З улікам

недаўгавечнасці сучасных асфальтавых пакрыццяў гэта магло б мець у далейшым і значны эканамічны эффект. Ні ў якім разе не з'яўляецца мэтазгодным пакрыццё асфальтам брукаванага ўчастка вуліцы Савецкай ад вуліцы Н.Нёман да вуліцы Лапаціна, што прапануецца. Мае большы сэнс добраўпарадкаванне або замена брукаванага пакрыцця таго, што існуе. Мэтазгодна таксама правесці добраўпарадкаванне вуліцы, якія маюць брукаванае пакрыццё (вуліца Матросова, фрагменты вуліц Камсамольская, Марозова і інш.) з прывядзеннем яго ў парадак, бартавых каменняў і аднаўленнем ходнікаў.

Шостае, у сувязі з тым, што 14 чэрвеня 2002 года спаўняецца 210 – годдзе надання Барысаву гарадскога герба і поўнага магдэбургскага права, гэта падзея абавязкова павінна быць адлюстравана пры правядзенні свята, а асноўныя мерапрыемствы па святкаванні юбілею горада мэтазгодна праводзіць менавіта ў гэты дзень, які адзначаны для яго адной з найбольш важных падзей.

Сёмае, адзін з важных помнікаў любога старога горада – яго тапаніміка. Неабходна тэрміновае ўтварэнне тапанімічнай камісіі, якая б распаўсюджвала прапановы па вяртанні гораду яго спрадвечных назваў вуліцам плошчам і завулкам. У прыватнасці, гораду мэтазгодна вярнуць такія назвы, што маюць глыбокі гістарычны карэнні, як Саборава, вуліцы Харугвава, Швецкая і шмат іншых.

Восьмае, 2002 год – гэта і 190 гадавіна падзеяў вайны 1812 года. У сувязі з гэтым мэтазгодна скончыць у гістарычным цэнтры Барысаве каля сабора на пастаменце, які быў узведзены для гэтай мэты напярэдадні 100 годдзя вайны і захаваны да нашага часу добрым стане, узвядзенне помніка, які прысвечаны тым трагічным падзеям. Тым больш, што праект помніка збіраўся і яго рэалізацыя не запатрабуе значных фінансавых укладанняў.

Дзявятае, любое свята павінна праводзіцца шчыра, а не фармальна. Ушанаванне памяці ўсіх тутэйшых папярэдніх пакаленняў павінна здзяйсняцца на іх, тутэйшай, а не на чужой мове. Таму, пры распрацоўцы мерапрыемстваў да юбілею і пры іх правядзенні павінны ўлічвацца статус беларускай мовы, якая павінна стаць пануючай на юбілеі, а яе прапагандзе павінна быць нададзена пашаннае месца.

Рэдакцыйная рада газеты “Гоман Барысаўшчыны”

P.S.: Дадзены зварот перададзены ў Барысаўскі гарвыканкам. Пасля паступлення адказу ён будзе адразу надрукаваны на старонках нашай газеты.

Дарога да святых

5 чэрвеня 1998 года, у дзень 825-годдзя памяці святой Ефрасінні Полацкай у духоўным жыцці Барысаўшчыны адбылася значная падзея: адкрыццё Праваслаўнага Цэнтра імя прападобнай Ефрасінні Полацкай у вёсцы Барань.

З далёкіх часоў захавалася паданне аб тым, як гэту веску наведвала Ефрасіння Полацкая па дарозе ў старажытны Полацк. Спынялася яна ля жыватворнай крыніцы на ўскрайку сяла, да якой і сёння здзіўляюць паломніцтва прыхажане Свята-Пакроўскай царквы з навакольных вёсак і ўсе, хто жадае прычасціцца жывой вадою. Месца, дзе размясціўся Праваслаўны Цэнтр, а пры ім нядзельная школа і некалькі келляў жаночага манастыра, а таксама сельская бібліятэка, вельмі прыгожае і ўтульнае. Сапраўдны райскі куточак з вясковымі соснамі, якія могуць шмат раскажаць пра гісторыю роднага краю, што ўваходзіў раней у склад Полацкага княства. А яшчэ славіцца вёска Барань тым, што на перакрываванні некалькіх дарог, на лясным узвышшы пабудаваны храм у гонар святой блажэннай Ксеніі Пеярбургскай, які называюць храмам пакаяння апошніх пакаленняў за адрачэнне ад хрысціянскай культуры нашых продкаў.

Вось у такой атмасферы адраджэння духоўнасці, у цесным кантакце з Праваслаўным Цэнтрам, працуе Кісель Марыя Пятроўна, бібліятэкар Бараньскай сельскай бібліятэкі. Чалавек творчы, ініцыятыўны, яна арганізуе разнастайную работу з кнігай, імкнецца ўнесці свой сціплы ўклад у духоўнае выхаванне чытачоў. У бібліятэцы дзейнічае шмат цікавых выстаў: "Вечныя ісціны", "У дарогу жыцця без СНІД", "Мой родны кут", "Па свеце з казкай". Аб індывідуальнай рабоце з чытачамі ў гэтай бібліятэцы можна раскажаць шмат. Вельмі пада-

баюцца актывістам клуба "Юныя сябры бібліятэкі" такія формы работы, як дыскусіі, гадзіны шчырай размовы, гадзіны пазнання па тэмах: "Што значыць знайсці сябе?", "Чалавек. Свет. Духоўнасць.", "Што мы ведаем пра планету Зямлю?". Акрамя ўдзельнікаў гуртка запрашаюцца ўсе жадаючыя прыняць удзел у дыскусіях і размовах. Пастаянным у бібліятэцы стала правядзенне ўрокаў дабрыні і міласэрнасці "Душа паміж добром і злом", "Дар спачування і спагады", "Як выхоўваць дзяцей, каб яны былі паслухмянымі". Пабудаванне даверлівых зносін з людзьмі — гэта асаблівасць работы сельскай бібліятэкара. Вельмі часта прыходзяць людзі ў Бараньскую бібліятэку, каб пагаварыць аб сваіх праблемах, атрымаць добрую параду. Марыя Пятроўна — чалавек неабаякавы, яна можа наладзіць кантакт з кожным наведвальнікам бібліятэкі, падтрымаць словам і справай. Нездарма ж на працягу некалькіх гадоў сяляне аднагалосна выбіраюць яе старастам вёскі.

З моманту адкрыцця Праваслаўнага Цэнтра ў вёсцы стала традыцыяй правядзенне Каляднай ёлкі для дзетвары. Асабліва хваляючае мерапрыемства адбылося 7 студзеня 2001 года, прысвечанае 2000-годдзю прыняцця Хрысціянства.

Адзін з дзён Тыдня дзіцячай кнігі ў Бараньскай бібліятэцы прысвячаўся знаёмству з укладам жыцця паслушніц жаночага манастыра. Ігуменія матушка Людміла добразычліва аднеслася да дзяцей, пагутарыла з імі, запрасіла пачас-

тавацца гарбатай з духмяных траў і дамашняй выпечкай, прыгатаванымі манахінямі. У час правядзення Тыдня адбылася Інфармацыйна-пазнавальная гадзіна "Краязнаўства — аснова духоўнага адраджэння", а таксама прэзентацыя выставы кніг, ілюстраваных мастаком — земляком Міколам Рыжым. У рамках Тыдня сям'і, з 16 па 22 траўня, сумесна з Праваслаўным Цэнтрам бібліятэкар Кісель М.П. правяла цыкл гутарак "Экалогія шлюбу", на якія запрашаліся не толькі сямейныя пары, але і моладзь, тыя, хто яшчэ толькі марыць аб сямейным жыцці. Падчас Тыдня ў бібліятэцы быў арганізаваны адкрыты прагляд літаратуры і перыядыкі "Мараль: асабістая, сямейная, агульначалавечая" і пазнавальная гадзіна "Наркманія і СНІД — вынікі грахоўнага жыцця".

Святар Свята-Пакроўскай царквы айцец Аляксей заўсёды аказвае дапамогу бібліятэкару ў падрыхтоўцы мерапрыемстваў па духоўнаму выхаванню моладзі і падлеткаў. Наколькі айцец Аляксей цікавы суб'ектнік і абаяльны чалавек удалося пераканацца сельскім бібліятэкарам раёна ў час наведвання духоўных святых у вёсцы Барань у час выязднага семінара ў Майсееўшчынскі сельскі Савет у красавіку бягучага года.

Не застаецца без увагі загаловак бібліятэкі і такая група чытачоў як пажылыя людзі. Усе, хто не можа наведаць бібліятэку, абслугоўваюцца на даму. Для гэтай катэгорыі чытачоў штогод ладзяцца мерапрыемствы да Дня пажылога чалавека. Запамінальнае мерапрыемства адбылося ў кастрычніку мінулага года. Называлася яно "Мае гады — мае багацце". Больш за 30 чалавек былі запрошаны ў чытальную залу бібліятэкі,

Царква ў вёсцы Барань

дзе ва ўрачыстых абставінах ім былі выказаны словы падзякі і прапанавана забавілальная праграма. Павіншаваць гасцей прыехалі ўдзельнікі лячэчнага гуртка "Рамонак" з суседняй Максімаўскай бібліятэкі. Са слязамі на вачах дзякавалі за а-

рганізацыю мерапрыемства пажылыя людзі Марыю Пятроўну.

Аб'яднаўшы намаганні, Праваслаўны Цэнтр і сельская бібліятэка, вядуць крапатлівую работу па развіццё духоўнасці жыхароў свайго рэгіёна, асабліва

моладзі і падлеткаў, вучаць здароваму ладу жыцця і міласэрнасці, дабрыні і шчырасці, павагі да ўсяго жывога на Зямлі.

Л.Захарэвіч,
метадыст аддзела
маркетынгу
Барысаўскай РЦБС

"Горад жадае выглядаць горадам на пачатку тысячагоддзя"

Мастак Мікола Рыжы — для Барысава асоба вельмі адметная. Чалавек універсальнай творчасці — ён займаецца графікай, мае талент да скульптуры, зараз даволі ўдала працуе маслам.

Мы звярнуліся да яго, як да чалавека з добрым густам і ўнутраным пачуццём гармоніі з ізрагам пытанняў, якія датычыліся 900-годдзя горада.

- Мікалай, як вы ацэньваеце тое, што зараз робіцца ў горадзе ў сувязі з падрыхтоўкай да свята? - Тое, што сёння робіцца з перспектам і вуліцай Чапаева — гэта не справа. Балконы фарбуюцца ў аранжавы колер, а ніз фасадаў у салатавы. Каляровая гама падбіраецца безгустоўна. Нельга рабіць з горада гамбургскага пеўня. Само ўспрыняцце горада пасля гэтага шакіруе. Перад тым, як размаляваць балконы, няблага было б загадаць каляровы праект прафесіяналам. Мне, як мастаку, балюча гэта бачыць.

Тое самае з так званай рэстаўрацыяй у старой частцы горада. Гістарычную забудову замазваюць, залепляюць тынкоўкай. А фасады мелі іншы выгляд, балкончыкаў, напрыклад, ужо не засталася. Рэстаўрацыя — гэта аднаўленне, а не касметычны рамонт. Усё ж гэта будзе не да свята, а на далейшае жыццё.

Збіраюцца ўсталяваць у старым горадзе помнік князю Барысу. Але грамадства не ведае, што робяць, хто гэта робіць? Горад мае права выбіраць, што будзе адлюстроўваць яго гісторыю. Чаму было не аб'явіць конкурс на лепшы праект помніка? Я б з задавальненнем зрабіў уласны праект, і няхай потым выбіралі б гараджане. Бо горад жадае выглядаць горадам на

пачатку тысячагоддзя.

Мікалай, вы як мастак бралі ўдзел у падрыхтоўцы да юбілею?

- У Барысаве афіцыйна да мяне ніхто не звяртаўся. Айцец Міхаіл прасіў зрабіць макет храма Святой Тройцы такім, якім яго бачыць ён. Да гэтага праект храма быў распрацаваны Барысаўскай архітэктурпраектам, нават пачалася будоўля — каля "батарэй" быў закладзены падмурок будынка. Але нешта не спадабалася маскоўскай патрыярхіі і праект быў ануляваны. Мне існуючы праект таксама не падабаецца.

Я намаляваў храм, прывязваючыся да існуючага падмурка. Гэта аднакупальны храм, які спалучае ў сабе сплаў класічнай і сучаснай архітэктур з духам праваслаўя. У Менску з нагоды 900-годдзя Барысава Белпошта заказала мне намаляваць капэрт і серыю паштовак. Мне хацелася б зрабіць нешта ў кантэксце з гісторыяй горада. Да такой даты трэба ўсхваляць горад у архітэктурным і асобах. Але адметнай архітэктур у горадзе амаль няма, асобы ёсць, але яны не "раскручаны". Увогуле жадаю паказаць, што гісторыя горада пачалася не ў 1917 годзе. Трэба верна вырашыць, праз што

тут пайсці, праз якія сымбалі. На жаль, у Барысаве няма пакуль "візітнай карткі", няма сымбалю, такіх, як, напрыклад, Эйфелева вежа ў Францыі.

Якім вы бачыце далейшае ператварэнне Барысава?

Калі б да мяне звярнуліся з просьбай, я б з задавальненнем зрабіў бы каляровую гаму і распрацаваў бы ландшафт калі не горада, то ўласнага раёна. Гэты юбілей — грандыёзнае мерапрыемства, і мне ёсць што да яго прапанаваць. Але, здаецца, гэта тут нікому не патрэбна.

С.Нялюбін

Жнівень

Жнівень — апошні месяц лета. Назва ад слова "жніво". Вышыня Сонца над гарызонтам у поўдзень 15-га 50,3°. Працягласць светлага часу сутак хутка памяншаецца. Сярэдняя тэмпература паветра 16-18°C. Звычайна жнівень халаднейшы за ліпень, але прыкладна раз у 5 гадоў бывае наадварот. У другой палове месяца магчымы замарозкі на глебе, пераважна ў катлавінах, далінах, на асушаных гарфяніках. Адносна вільготнасць паветра ў жніўні не ніжэй 70%. Колькасць вільготных дзён 4-6. Павялічваецца воблачнасць, памяншаецца працягласць сонечнага ззяння. Па агульнай воблачнасці ў сярэднім налічваецца 3-5 ясных і 7-9 пахмурных дзён, у астатнія дні месяца неба паўяснае. Дажды пераважна ліўневых, кароткачасовых, колькасць дзён з ападкамі ў сярэднім 14-16. Увільгатненне глебы дастатковае, нават залішняе, аб гэтым сведчаць і народныя прыкметы. Ліўні з моцнымі вятрамі выклікаюць паляганне збожжавых культур. Здараецца град. У асобныя годкі на лёгкіх глебах назіраецца і недахоп вільгаці, што адмоўна адбіваецца на росце клубняў бульбы і паяўленні руні.

Краснае лейцея нікому не надасць. Што поле ўзроўніць, тое жнівень пазвоіць. Кожная хата ў жніўні багата.

У жніўні яшчэ цвітуць многія травы, але ў другой палове месяца іх ужо значна менш. На адной расліне можна знайсці і кветкі, і адцвіўшыя суквецці са спелымі пладамі. Выспеўшае насенне

рассейваецца ветрам, пераносіцца птушкамі і жывёламі. Спыняецца "цвіценне вады". Заканчваецца ўборка азімых, убіраюць ярыну, лён-даўгунец, скараспелую бульбу, агуркі, памідоры, сеюць азімыя. Лепшыя тэрміны сяўбы на поўначы і паўночным усходзе 15-25, у цэнтральных раёнах 25-30 жніўня, у паўднёвай і паўднёва-заходняй частцы рэспублікі — на мяжы жніўня-верасня. Адрастае атава траў, нарыхтоўваюць кармы. Даспявае садавіна, рабіна, шыпышна. У разгары збор брусніцы, касцяніцы, ажыны. Яшчэ шмат насыкомых, на палях трапляюцца каларадскія жукі ўсіх узростаў і іх лічынкі. Паступова пачынаюць адлятаць у вырай птушкі, першымі на сярэдзіне месяца здымаюцца чорныя стрыжы, крыху пазней — ластаўкі, у канцы жніўня — зязюлі, івалгі, валасянікі і інш. Заканчваецца лінка ў вадаплаўчых птушак. Размнажаюцца змеі і яшчаркі, пачынаецца гон у казуль. Выходзяць на паляванне маладыя ваўкі. Нараджаюцца зайчаныя апошніх вывадкаў. Жнівень — самы багаты месяц на грыбы, растуць лісічкі, ваўнятыкі, валуі, сыраежкі, падсінавікі, падбярэзавікі, махавікі, баравікі, маслякі, рыжыкі. Працягваюць збор лекавых раслін, у тым ліку каранёў дзягілю, дзівасілу, валар'яну, пладоў шыпышны, ядлоўцу, чаромхі, шышак вольхі і хмелю.

М Пучыла

БАРЫСАЎШЧЫНА АД НАЙСТАРАЖЫТНЫХ ЧАСОЎ ДА СУЧАСНАСЦІ

(Працяг, пачатак у № 1-16, 18 - 20, 22 - 28 за 1996 - 2001 гг.)

За 14 лістапада праз Бярэзіну пераправіліся каля 7000 жаўнераў. Усю ноч з 14 на 15 без аніякіх праблем пераправілася артылерыя і абозы. 15 лістапада бесперашкодны пераход французай на правы бераг працягваўся. У гэты дзень праз Бярэзіну пераправіўся сам Напалеон (адбылося гэта ў гадзіну дня) са сваёй гвардыяй, войскі Нэя і рэшткі корпуса Даву. Напалеон са сваёй гвардыяй размясціўся на хутары Заніўкі. Там жа быў размяшчаны штаб. Французскага манарха вельмі здзівіла тое, што пераправа праз Гайну на Зембін была ў добрым стане.

Яшчэ да пераправы Напалеона праз Бярэзіну — у ноч з 14 на 15 лістапада — руская армія Вітгенштэйна, якая ішла на Барысаў з поўначы, была ў Кастрыцы. 15 лістапада яму ўжо было вядома аб пераправе Напалеона праз Бярэзіну ў Студзёнку. Вітгенштэйн накіраваўся да Старабарысава, каб адрэзаць французам шлях адыходу. Але ён спазніўся. На гэты момант у нашым горадзе заставаліся толькі войскі французскага генерала Партуна, якія налічвалі каля 9000 жаўнераў. Да трох гадзін дня авангард корпуса Вітгенштэйна, якім кіраваў палкоўнік Власаў, падышоў да Старабарысава, дзе разбіў апошнюю калону ар'ергарда напалеонаўскай арміі, што рушыла да пераправы. Пасля таго рускае войска перакрыла шлях да Студзёнки і стала чакаць адыходу з Барысава рэшткаў французскага войска.

Перад адыходам з горада французы разрабавалі тое, што яшчэ заставалася, і спалілі вялікую колькасць будынкаў. Бліжэй да вечара на падыходах да Старабарысава паказаліся атрады Партуна. Спробы французай прабіцца ў бок Студзёнку або зрабіць абыходны манёўр, засталіся марнымі. Пасля ўпартых баёў 15 лістапада войска Партуна здалося. У гэты ж дзень з боку Лошыцы ў Барысаў увайшлі

Выгляд помніка ў Студзёнку, які быў усталяваны на пачатку XX стагоддзя (зверху)

Помнік, які прысвечаны падзеям 1812 года ў Студзёнку і знаходзіцца каля шашы з Барысава на Зембін (знізу)

Помнік, які знаходзіцца зараз на месцы пераправы французай у 1812 годзе ў Студзёнку (зверху)

перадавыя атрады Кутузава, якімі кіравалі Платаў і Сяславін. Насустрач ім у Барысаў увайшоў пяхотны полк Чычагова.

Яшчэ да капітуляцыі Партуна са Старабарысава ў Студзёнку, дзе 15 лістапада працягвалася пераправа, быў накіраваны атрад Власава, які нанёс удар у тыл французам. Бой цягнуўся да позняга вечара. На пачатку дня 16 ліста-

пада амаль усе войска Напалеона было на правым беразе Бярэзіны. Там жа было і саюзнае войска Дамброўскага. На левым беразе заставаліся толькі корпус Віктора і абозы са шматлікім цывільным насельніцтвам.

16 лістапада да Студзёнку падышоў Вітгенштэйн. Адрозу быў распачаты абстрэл з гармат паміж Бярэзінай і Студзёнкай або заў-

цывільных французай і тых вайскоўцаў, якія адсталі ад сваіх атрадаў. Узнікла паніка, натоўп уцекачоў кінуўся да пераправы. Амаль усе яны загінулі або ў выніку абстрэлу былі заціснуты пры даўцы або ў студзёнай вадзе Бярэзіны. З французскага боку націск рускага войска стрымліваў атрад Віктора, які быў размяшчаны на ўзвышшы каля вёскі Ві-

генштэйн з-за значных страт свайго войска вырашыў не ісці з занятых пазіцый у атаку і застаўся 17 лістапада ў такім становішчы чакаць падыходу асноўных сіл Кутузава. На правым беразе тым часам усё абмяжоўвалася толькі перастрэлкамі.

(Працяг будзе)
М.Мацельскі

Ці быць юбілейнай манеце?

Як нам паведаміў наш чытач Алесь Шустойскі, ён звярнуўся да Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь з прапановаю выпусціць у абарачэнне юбілейную манету вартасцю ў 900 рублёў, якая б была прысвечана 900-годдзю Барысава. Па яго словах, прапанова старажытнай гісторыі беларускіх гарадоў і мястэчак (у далейшым — Полацка, Мазыра, Крупак, Зембіна і г.д.) праз нумізматыку вартая увагі і заслугоўвае ўсебаковай прапрацоўкі.

І вось нядаўна з Нацыянальнага банка, куды была пераадрасавана прапанова, быў атрыманы адказ, у якім гаворыцца, што на сённяшні час распрацоўваецца план выпуску памятных манет на 2002 год. Прапанова аб выпуску памятных манет, якая б была прысвечана 900-годдзю Барысава, будзе абмеркавана на паседжанні адпаведнай рабочай групы.

Дык што, можа, і сапраўды мы зможам патрымаць у руках манету, якая будзе нагадваць нам аб юбілеі і старажытнай гісторыі нашага горада?

Ліст з Нацыянальнага банка (зверху) і узор манеты, які прапануецца (знізу)

Спас

Спас — старажытнае свята земляробчага календара, прымеркаванае да часу выяўлення садавіны і гародніны. Ён з'яўляўся мяжой паміж летнім і асеннім цыкламі работ. У асобных мясцовасцях, у залежнасці ад прыродных умоў, са Спаса пачыналі сябу азімых, капалі раннюю бульбу і падглядалі пчол, — гэта быў стары звычай. На Беларусі найбольш пашыраны другі Спас — яблычны, да якога старыя людзі не елі яблыкаў. Царква

прымеркавала да яго свята "праабражэнне Хрыста", да народных рытуалаў дабавілася асвячэнне пладоў і насення. Усе імкнуліся паласавацца на Спаса садавінай. Наладжваліся кірмашы, там прадавалі мёд, садавіну, гародніну. Паводле народнага календара, са Спаса пачыналася ранняя бабіна лета: "Прышоў Спас — і лета ад нас".

З народных прыкмет. Прышоў Спас — усяму час.

М.Пучыла

900-гадовая хроніка летапісу Барысава ў асобах

Калі зазірнуць у мінулыя стагоддзі, то можна высветліць, што Барысаў наведвалі такія вядомыя асобы (не кажучы пра заснавальніка горада князя Барыса Усяслававіча), як вялікія князі Вялікага Княства Літоўскага Альгерд, Вітаўт, Свідрыгайла, Аляксандр, Жыгімонт I Стары, Жыгімонт II Аўгуст, гетман Вялікага Княства Літоўскага Канстанцін Астрожскі, каралі польскія і вялікія князі літоўскія Жыгімонт III Ваза, Уладзіслаў IV, Ян Казімір, маскоўскі цар Аляксей Міхайлавіч, расійскія імператары Пётр I і Павел I, фран-

цузскі імператар Напалеон I ды шмат хто яшчэ з асобай, якія пакінулі тым ці іншым чынам след у гісторыі.

Не застаўся па-за ўвагай наш горад і ў XX стагоддзі. Пабываў тут усеаюзны стараста М.Калінін. У 1941 годзе Барысаў, згодна дырэктывы імперскага міністра авіяцыі Г.Герынга, быў выбраны як адзін з галоўных цэнтраў размяшчэння нямецкага гандлёвага таварыства "OST". Летам 1941 года ў былым маёнтку ў Старабарысаве знаходзіўся штаб фронтовай арміі "Цэнтр". 4-га жніўня

таго ж года каля вёскі Дзямідаўка прыляліся адмысловы самалёт "Люфтвафэ" з самім фюрэрам III рэйха, каб прысутнічаць на нарадзе ў Старабарысаве, дзе разглядалася пытанне вызначэння месца нанясення галоўнага ўдара войскаў вермахта.

У наш час Барысаў наведваў першы прэзідэнт Беларусі А.Лукашэнка.

А ці не занадта шмат увагі было нададзена нашаму правінцыйнаму месцу з боку тых, хто тварыў гісторыю і кіраваў народамі?

А.Шустойскі

Што было, што стала...

Цэнтральнаму барысаўскаму парку імя Горкага больш за семдзесят год. У пасляваенны час ён выглядаў лепш чым зараз.

Каб увайсці ў парк, трэба было купіць білет. Уздоўж цэнтральнай алеі стаяла шмат лавак, а на дрэвах віселі партреты выдатных людзей.

У 80-х гадах у парку была адкрыта бильярдная і відэасалон.

На даны момант гэтага няма. Цяпер палова атракцыёнаў не працуе, а парк служыць шляхам на новабарысаўскі рынак.

М.Нячаеў, А.Маўчанай, юнкоры

Меламаны — для вас сюрпрыз!

Унікальны кампакт дыск "Барысаўскі андэграўнд" убачыць свет напрыканцы жніўня. У зборнік увайшлі лепшыя песні васьмі барысаўскіх гуртоў, якія працуюць у розных роках — накірунках. Гэта першая зборка за ўсю гісторыю барысаўскай музыкі.

Зараз "залатая" зборка налічвае 15 хітоў, але складальнікі кажуць, што ў бліжэйшы час дыск будзе пашыраны, у асноўным за кошт беларускамоўных кампазіцый. Дыск існуе пакуль ў адзіным асобніку, але ў хуткім часе яго плануецца растыражаваць і распаўсюдзіць як сярод фанатаў гуртоў, так і проста прыхільнікаў мясцовай музыкі.

Для аматараў можна дадаць, што ў зборнік увайшлі такія песні, як "На горизонте" 7-га канона, "Умираю" Деніса Фа і "Молодость моя" Разгрома.

Служба інфармацыі "ГБ"

Конкурс школьных і вучнёўскіх газет

Рэспубліканскае грамадскае аб'яднанне "Таварыства беларускай школы" праводзіць конкурс школьных і вучнёўскіх газет. Для ўдзелу ў ім прымаюцца ад рэдакцыі і рэдактараў не менш двух асобнікаў выдання за апошнія 5 год (не менш аднаго з іх за 2000г.). Газеты (брашурны, часопісы і г.д.) могуць мець адвольны фармат і афармленне (ад рукапіснага да камп'ютарнага). Пры правядзенні

вынікаў конкурсу асноўны прыярытэт будзе надавацца тым выданням, у якіх акрамя добрага афармлення знойдуць належнае асвятленне пытанні краязнаўства, вырашэнне надзвычайных праблем свайго школы, вёскі, раёна.

У кастрычніку аўтарытэтнае журы з ліку вядомых журналістаў моладзевых выданняў, выкладчыкаў Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя

М.Танка падвядзе вынікі канкурсу і запрасіць прадстаўнікоў лепшых газет у Менск, дзе пераможцы будуць уганараваныя адпаведнымі дыпламамі, а таксама дыктофонамі і фотаапаратамі.

Дасылайце ці прыносьце свае працы да 30 верасня 2001 г. па адрасу: 220085, Менск, пр-т Ракасоўскага, 98, СШ № 2 (На конкурс).

Тэл. (017) 2483202 або 2740472.

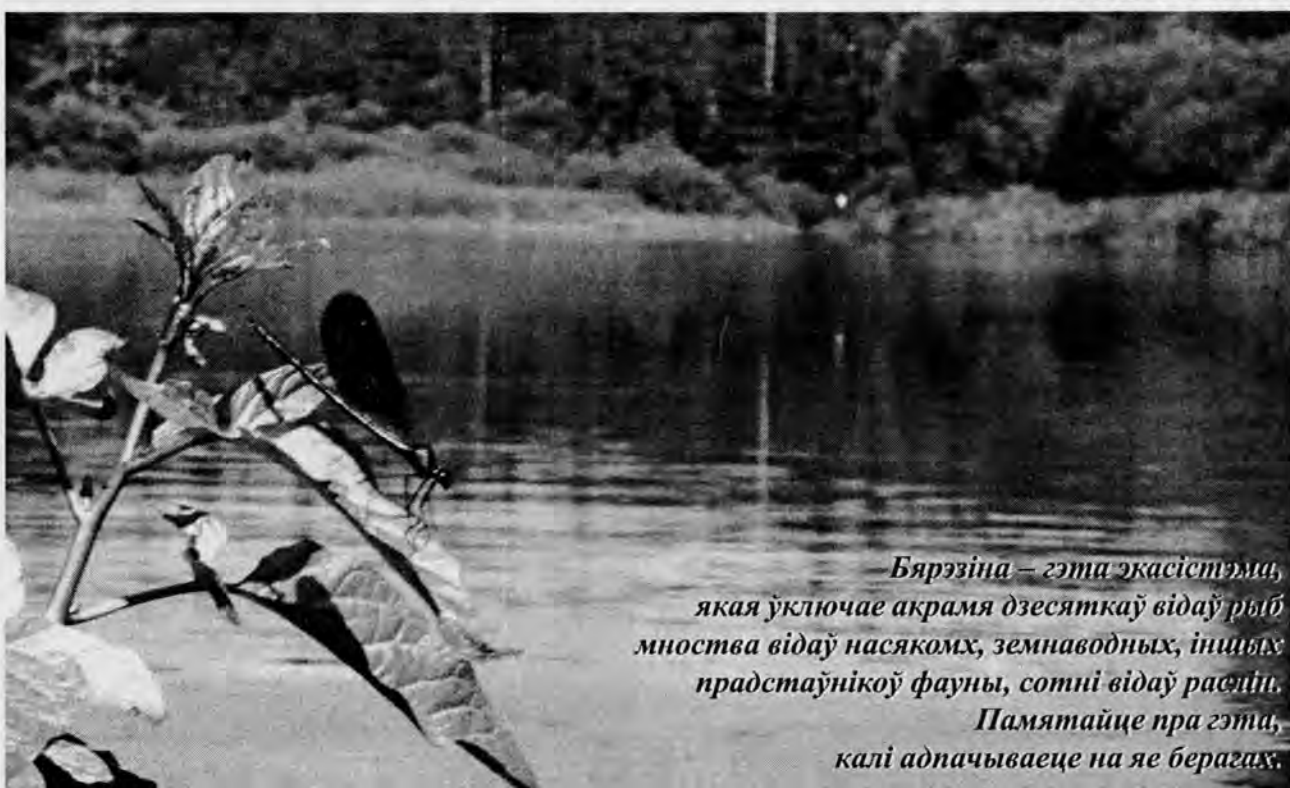
Забытыя гульні

Дзіцячая гульня “жмуркі” (“хавалкі”, “хованкі”, “плюшч”, “кулюкушкі”). Гуляюць на вуліцы і ў хаце. У хаце – гэта “сляпак”: гульцу завязваюць вочы, і ён ловіць астатніх. Вылучаюцца і больш тэатралізаваныя “жмуркі”, вядомыя пад назвамі “слепа кура”, “лавіць куры”, “у ката”, “дуб” і інш. Эпізоды, падобныя да “жмурак”, адлюстраваны на палях некаторых сярэдневяковых кніг.

Дзіцячая гульня “на лодцы”. Садзіліся два хлопчыкі на лаўку адзін да аднаго тварам. Трэці забіраў у іх шапкі, выходзіў да печы. Потым вяртаўся і адзяваў гульцам шапкі. Хлопцы на лаўцы “вяслююць” і прыгаворваюць: “Едзем мы на лодцы. (Будзем умывацца), (Шапкам! мяняцца), (Шапкам! ўцірацца). Яны мяняюцца шапкамі і выціраюць імі твар. А як вытруцца, усе смяюцца, бо адзін сядзіць ужо з чорным тварам (а то і абодва). Той, хто хадзіў да печы з шапкамі, выпадкаў іх там сажай. Звычайна на гульню запрашалі навічкоў. А той, хто ведаў яе, іншы раз наўмысна дно сваёй шапкі вымазваў дома, і яго брудная шапка пападалася сябру.

“Гула”, народная гульня. Удзельнікі дзяліліся на 2 дружны. У кожнай выбіралі “вялікага” ці “выбранніка” – дужага хлопца. Ён кідаў у бок праціўніка каменнае або жалезнае ядро, у некаторых мясцовасцях – кола воза. Гульцы з другой каманды імкнуліся хутчэй спыніць яе. З таго месца, дзе гула спынілася, “выбраннік” кідаў яго назад. Перамагала дружна, якая перакіне гулу першай за ўмоўную мяжу. Гэта гульня дужых і спрытных.

Падрыхтаваў М.Пучыла

Бярэзіна – гэта экасістэма, якая ўключае акрамя дзесяткаў відаў рыб мноства відаў насякомых, земнаводных, ішчыш прадстаўнікоў фауны, сотні відаў раслін. Памятайце пра гэты, калі адначываеце на яе берагах.

Футбольны агляд

Гайна

Вынікі матчаў з удзелам Гайны, што адбыліся за апошні час:

Зорка (Мар’іна Горка) – **Гайна**, 4:2 (Круглік, Дзем’яновіч);

Камунальнік – **Гайна**, 1:5 (Свядыш 5 галоў);

Колас – **Гайна**, 3:3 (Свядыш, Жоров, Круглік);

Гайна – **Пліса** (Смалевічы), 4:2 (Свядыш, Лампартэр 2 галы, Быкаў);

Любань – **Гайна**, 3:3 (Свядыш 3 галы).

У параўнанні з папярэднім годам Гайна прайшла гэты адрэзак горш. Калі летась каманда не пакідала першы радок на працягу ўсяго сезону, то зараз яна цвёрда замацавалася за другой пазіцыяй. Прычынамі таму галоўным чынам з’яўляюцца эканамічныя праблемы. Калі ўважліва паглядзець на вынікі каманды, можна зрабіць выснову, што каманда шмат забівае галоў, але ў той самы час яна шмат і прапускае. Як вядома, каб перамагчы трэба не толькі забіваць, але і як мага радзей даваць праціўніку трапляць у свае вароты.

Гулец барысаўскай Гайны Дзмітрый Верстак заключыў кантракт з гарадзенскім Нёманам.

БАТЭ

Вынікі гульняў першанства Беларусі апошняга часу:

БАТЭ – **Гомель**, 1:0 (Малаш);

БАТЭ – **Дынама** (Менск), 1:3 (Беганскі);

БАТЭ – **Нафтан** – **Дэвон**, 4:1 (Кабец, Кутузаў, Канцавы, Аляшкевіч).

За апошні месяц футбольны клуб БАТЭ правёў чатыры гульні. Каманда набрала 50% ачкоў. Вынікі сумны для барысаўскіх заўжыцеляў, якія звывіліся да перамогаў любімай каманды ва ўнутраным першанстве. Прычынамі няроўнага выступлення каманды ў другой палове лета з’яўляецца хутчэй за ўсё ігравы спад, які ўласцівы для ўсіх каманд у ходзе першанства. Будзем верыць, што ў гульні супраць аўтсайдэра сёлётыя першанства спад скончыўся. Але цяжка меркаваць па гульніх з камандамі такога ўзроўню. Іншай прычынай такога няўдалага выступлення каманды з’яўляецца продаж Леаніда Лагуна ў маскоўскае Тарпеда. Вялікім плюсам для каманды з’яўляецца тое, што маладым гульцам, якіх фактычна да пачатку першанства барысаўскія заўжыцеля не чулі, не заўсёды атрымліваецца паказваць неабходную гульню. Але галоўнае, што ў іх атрымліваецца забіваць.

Кубак UEFA

Вынікі папярэдняга раўнда:

Дынама (Тбілісі) – **БАТЭ**, 2:1 (Ганчарык);

БАТЭ – **Дынама** (Тбілісі), 4:1 (Лісоўскі, Кутузаў з пенальці, Лашанкоў, Грыгараў);

У першым матчы, што адбыўся ў Тбілісі наша каманда саступіла гаспадарам па ўсіх кампанентах гульні. Тбілісцы часцей білі ў вароты варот, валодалі мячом. За тры хвіліны да канца гульні грузінскія футбалісты выйгравалі з лікам 2:0. Аднак гульня працягваецца 90 хвілін, аб чым яны мусіць забыліся. За адну хвіліну

да канца асноўнага часу ў барысаўцаў адзначыўся Ганчарык.

У другой гульні становішча змянілася. З першых хвілін гульні барысаўская каманда прыціснула да варот Дынамаўцаў. Забіць гол было справай часу і тэхнікі. Лік адкрыў са штрафнога ўдару Лісоўскі. Тбілісцы працягвалі абараняцца далей, але пры дапамозе грубасцей. На дваццаць чацвёртай хвіліне быў у чарговы раз збіты Лашанкоў і гулец гасцей Бурдулі быў удалены з поля. Калі заставаўся гуляць у першым тайме дзве хвіліны, суддзя прызначае пенальці за гульню рукой абаронцы гасцей Манцаву. З рашэннем арбітара не пагадзіўся брамнік Грышыкавіч і за гэта ён таксама быў пазбаўлены права гуляць надалей. Маючы перавагу ў два гульцы, барысаўцы паспяхова справіліся з абаронай гасцей. На пачатку другога тайму абарону гасцей у чарговы раз прарваў Кутузаў і аддаў перадачу Лашанкову, які зрабіў лік 3:0. Напрыканцы гульні чарговы рэйд у тыл праціўніка здзейсніў Кутузаў, які аддаў пас Канцавому, у якога ўдар не атрымаўся. Мяч трапіў да Грыгарава, які павялічыў лік да 4:0.

БАТЭ стала першай камандай на Беларусі, што ўпершыню за апошніх шэсць год трапіла ў асноўную сетку кубка UEFA. Апошні раз гэта было з менскім Дынама ў 1995 годзе, калі беларускія футбалісты з цяжкасцямі пераадолелі каманду Універсітэтэ (Крайова) з Румыніі.

Наступным праціўнікам БАТЭ ў кубку UEFA будзе італьянскі клуб з Мілана.

С.Чарнуха

3 гаспадарчага дзённіка Ганны Цюндзявіцкай

Рукі, як і твар, ніколі нельга мыць вадой з калодзежа і крыніцы, а толькі дажджавой ці ўзятай з ракі альбо сажалкі. Замест мыла, якое робіць скуру грубай, выклікае лущэнне, з’яўленне трэшчын, найлепш ужываць міндальнае ватруб’е (калі не маеце дома ў дастатковай колькасці, яго можна лёгка набыць у аптэцы), а не дык пшанічнае ці муку з гароху, фасолі, бобу.

Калі ж скура пачала лупіцца, вар-

та разагрэць увечары над свечкай у лыжцы піва з кавалачкам чыстага тлушчу казы, намазаць гэтай сумессю рукі і спаць у пальчатках усю ноч. Паўтарыўшы тое некалькі вечароў, убачыце, што рукі зрабіліся цалкам гладкімі і далікатнымі.

Яшчэ расціраюць какававы алей з жаўтком крута зваранага яйка і ўжываюць, як вышэй апісана.

Перадаў М.Пучыла

Канцэрт-акцыя

18 жніўня на гарадском стадыёне адбыўся канцэрт у падтрымку саюза Беларусі і Расіі. За тры гадзіны да яго пачатку з бліжэйшых крамаў былі ўбраны танныя гарэлачныя вырабы.

У канцэрте прынялі ўдзел артысты як з Беларусі, так і з Расіі. Праграму веў вядучы перадачы “Адысея каманды Кухто”. На пачатку для зараду бодрасці выступалі тутэйшыя музыкі і спевакі. Калі было б наадварот, то наўрад ці публіка засталася іх слухаць.

Узровень майстэрства гасцей быў аб’ектыўна вышэй. Уласна кажучы большасць народу прыйшло на канцэрт менавіта каб паглядзець на іх.

Вялікі ўражанні пакінуў гурт “Дзюна”. За сваёй неардынарнай манеры выступлення хлопцы з Караганды вельмі папулярныя на 1/6 частцы з’янога шара. На канцэрте выступілі таксама Наталі, “Ліцэй”, “Белы арол” і іншыя артысты.

С.Чарнуха

Нагадваем, што кошт аднаго слова прыватнай аб’явы пры звычайным шрыфце – 40 рублёў, пры выдзяленні аб’явы – 50 руб. Рэдакцыя пакідае за сабою права друку абвестак. Кошт 1 см² для блочнай рэкламы ў нашай газеце – 120 рублёў (з падаткам на дабаўленую вартасць). Кошт 1 см² рэкламы на першай старонцы – 198 рублёў (з ПДВ). Усе аб’явы і рэклама друкуюцца выключна па – беларуску. Даведкі па тэлефоне 3-94-68.

Хто што мае

Брамнікі	Г	П/М	П	У	
Аляксандр Федаровіч	11	14	-	-	
Юры Жыўноў	5	5	-	-	
Абаронцы	Г	З/М	Пс	П	У
Уладзімір Нявінскі	13	1	-	1	-
Генадзь Мардас	15	-	1	3	-
Віталь Рагожкін	14	1	6	3	-
Дзмітры Малаш	6	1	-	-	-
Віктар Ганчарэнка	9	-	1	-	-
Віталь Панасюк	5	-	-	-	-
Сяргей Кузняцоў	1	-	-	-	-
Паўабаронцы	Г	З/М	Пс	П	У
Яўген Лашанкоў	15	-	3	1	-
Леанід Лагун	13	4	4	1	-
Аляксей Бага	14	1	-	4	-
Аляксандр Цярэнцёў	9	-	-	-	-
Сяргей Мірончык	9	-	-	-	-
Аляксандр Лісоўскі	7	-	2	1	-
Аляксандр Кабец	1	1	-	-	-
Аляшкевіч	1	1	-	-	-
Нападнікі	Г	З/М	Пс	П	У
Віталь Кутузаў	16	13	9	-	-
Арцём Ганчарык	14	1	5	-	-
Вячаслаў Грыгараў	15	2	1	-	-
Арцём Канцавы	12	5	1	-	-
Павел Бяганскі	10	6	1	-	-
Уладзімір Таран	3	-	-	-	-

Г – гульні, П/М – прапушчана мячоў, З/М – забіта мячоў, Пс – пасы, П – папярэджанні, У – удаленні.

Заўвага: адзін гол у свае вароты забіў Лашанкоў

Табліца разыграшу першанства Беларусі пасля 16 тураў

Каманда	Г	В	Н	П	М	А
1. Белшына (Бабруйск)	16	12	2	2	26:9	38
2. БАТЭ (Барысаў)	16	11	2	3	37:19	35
3. Славія (Мазыр)	15	9	2	4	32:12	29
4. Нёман – Белкард (Горадзішча)	16	8	5	3	27:11	29
5. Тарпеда-МАЗ (Менск)	16	8	4	4	22:17	28
6. Дынама (Менск)	16	8	3	5	29:15	27
7. Шахцёр (Салігорск)	16	7	5	4	23:16	26
8. Гомель	16	7	3	6	15:13	24
9. Дняпр-Трансмаш (Маг-ў)	16	7	3	6	23:23	24
10. Дынама (Бярэсце)	16	6	1	9	18:25	19
11. Лакаматыв-96 (Віцебск)	16	4	1	11	12:35	13
12. Маладзечна-2000	16	3	3	10	13:35	12
13. Ведрыч-97 (Рэчыца)	15	2	1	12	10:30	7
14. Нафтан (Наваполацк)	16	1	1	14	8:35	4

Г – гульні, В – выйграна, Н – ніч’іх, П – паразы, М – колькасць забітых і прапушчаных мячоў, А – ачкі.

Са становішча каманд можна заўважыць, што за медалі першанства Рэспублікі Беларусь па футболе будуць борацца першыя сем каманд. Каманды, якія займаюць з восьмага па 10 месца, пазмагаюцца за “залатую сярэдзіну”. За права застацца ў вышэйшай лізе будуць борацца каманды з адзінаццатага па чатырнацатага месцы.

Прыватныя абвесткі

Здыму

- Кватэру ў цэнтры горада з тэлефонам, т. 6-67-15
- Кватэру ў цэнтры горада, т. 3-67-84

Падзяка

- Выказваю шчырую падзяку ўсяму неўралагічнаму калек-

тыву 1-й савецкай бальніцы. Асабліва хачу падзякаваць Кацярыну Валянцінаўну (загадчыцу), лечачых ўрачоў Нэлу Халфёдаўну, Барыса Рыгоравіча, медсястру Любоў Рыгораўну, санітарак Галіну і Ларысу. Нізкі паклон Вам і здароўя на доўгія гады.

Г.Анісковіч

Купон для бясплатных прыватных абвестак

Рубрыка (куплю, прадам ці інш.) _____

Тэкст _____

Тэлефон _____ Прозвішча _____

Адрас _____

Пашпарт _____ № _____

Аб’явы без тэлефона і ўказання пашпартных дадзеных не прымаюцца. Купон дасылайце на адрас: 222120, а/я 43, Барысаў-1

Крыжаванка

складзена на матэрыялах гэтага нумара

Па гарызанталі: 1 – былы тутэйшы землеўладальнік; 2 – вёска на Барысаўшчыне; 3 – старая назва адной з плошчаў у Барысаве; 4 – тутэйшы мастак; 5 – вуліца ў Барысаве; 6 – старая назва адной з вуліц Барысаве; 7 – вёска на Барысаўшчыне; 8 – вёска на Барысаўшчыне; 9 – нападнік футбольнага клуба БАТЭ; 10 – былыя тутэйшыя землеўладальнікі; 11 – былы тутэйшы кінатэатр; 12 – вуліца ў Барысаве.

Адказы на крыжаванку, што змешчана ў "ГБ" № 7(28): 1 - Рэвалюцыя; 2 - Перамога; 3 - Старабарысаў; 4 - Студзёнка; 5 - Лагун; 6 - Федаровіч; 7 - Святое; 8 - Лісоўскі; 9 - Лашанкоў; 10 - Забашавічы; 11 - Гайна; 12 - Брылі; 13 - Нявінскі.

Ён лічыць, што ўзнёсся да нябёсаў

На ідэям з тутэйшых доўгабуду.
Колькі год прастыя, ці не надыйшоў час яго збіраць?

Парады ад Наталлі

Цыбуля - парэй у цесце

800г. цыбулі-парэю, 0,75 шклянкі смятаны, 2 яйкі, 80 г тлушчу, 100 г мукі, 0,3 ч лыжкі соды, лімонная кіслата, соль. Парэй ачысціць, добра прамыць, адрэзаць зяленыя лісты

такім чынам, каб парэй быў даўжынёй 10-15 см. Падрыхтаваць цеста - ва ўзбітыя яйкі на чарзе дадаваць муку і смятану, у канцы соду і соль. Цеста павінна быць больш густым, чым для бліноў. Парэй звярнуць у падсоленай вадзе,

дастаць, ахаладзіць. З дапамогай відэльцаў абмакваць у цеста і смажыць на разгэтым тлушчы да залацістага колеру. Асобна падаць таматны соус.

Па гэтаму ж рэцэпту можна прыгатаваць земляныя грушы (тапінабуры) ў цесце.

Ці ведаеце вы, што...

Па стану на 1910 год у Барысаве было 345 буйных гандлёва-прамысловых прадпрыемстваў і крамаў і 227 дробных гандлёва-прамысловых прадпрыемстваў і крамаў.

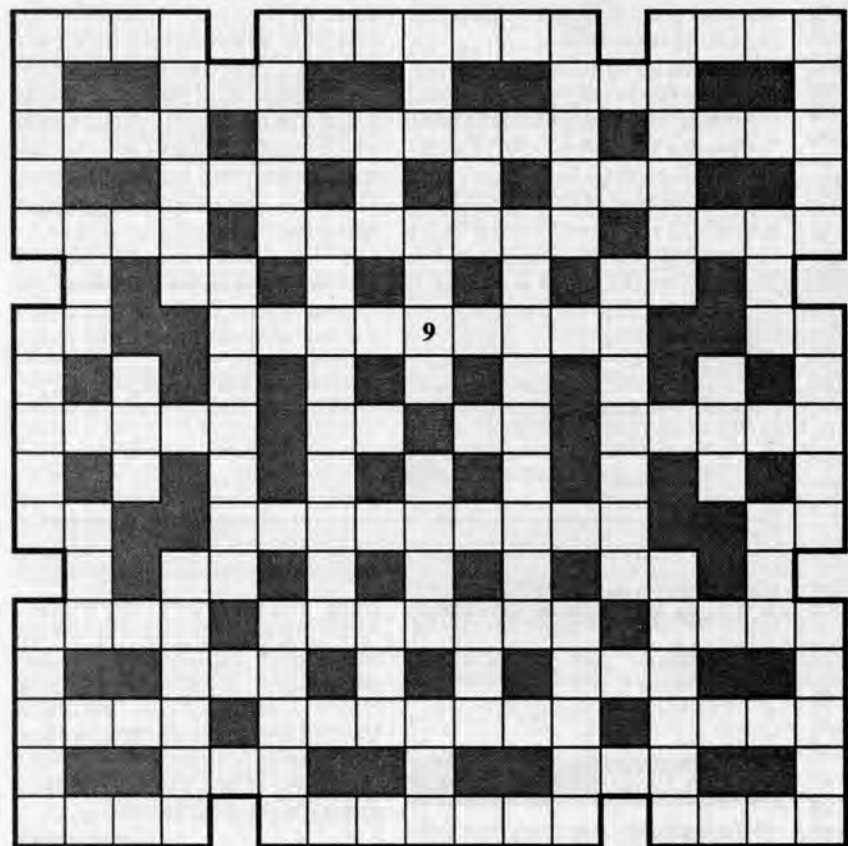
Таваразварот буйных з іх па Барысаве складаў 1 736 140 рублёў у год, па Нова-Барысаве - 2017 765 рублёў у год.

Таваразварот дробных гандлёва-прамысловых прадпрыемстваў і крамаў па ўсяму гораду складаў каля 1000 000 рублёў у год.

Лічбавая крыжаванка

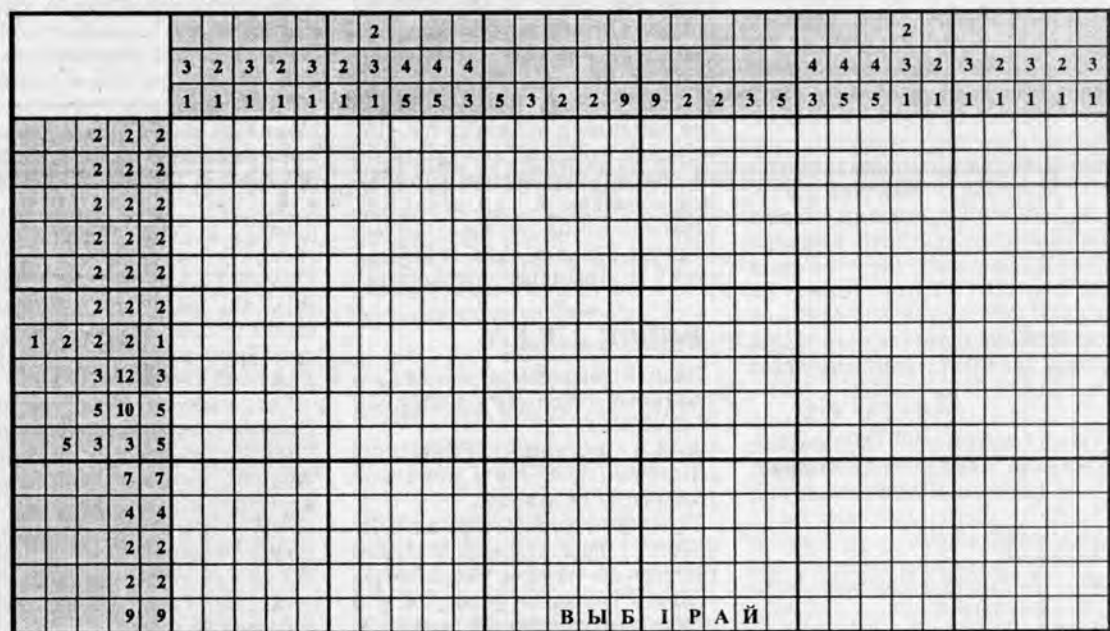
Ніжэй прыведзены пералікі лічбаў, якія згрупаваны па іх колькасці. Вам неабходна падабраць і запісаць у незафарбаваныя радкі і слупкі лічбы такім чынам, каб супалі іх усе перасячэнні.

9: 235428798, 256723414, 566490531, 994632711.
7: 0909001, 1834567, 2145719, 3917342, 6430484, 7513095, 8972420, 9243121.
6: 128642, 237410, 414303, 465789.
5: 06879, 10873, 12345, 13579, 15051, 47247, 55540, 62321, 71867, 82873, 89051, 89241.
4: 1579, 1657, 1752, 1994, 2001, 2716, 3294, 3457, 3878, 3905, 5678, 6310, 7005, 8212.
3: 222, 321, 357, 411, 430, 443, 472, 563, 574, 645, 656, 694, 714, 731, 747, 764, 789, 794, 812, 932.
2: 14, 15, 18, 20, 23, 32, 42, 61, 94, 97.

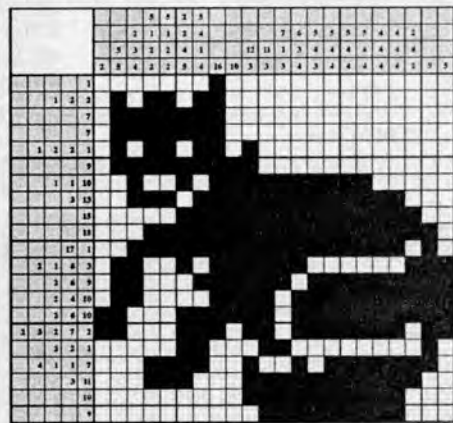
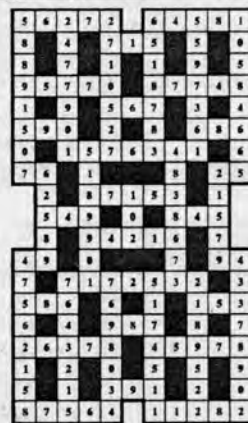

Японская крыжаванка

У японскай крыжаванцы неабходна адгадаць не словы ці размяшчэнне лічбаў, а выяву. Лічбы паказваюць, колькі груп чорных клетак знаходзяцца ў адпаведным радку або слупку і колькі суседніх чорных клетак утрымлівае кожная група. Групу падзелены паміж сабою не менш чым адной пустой клеткай. Пустыя клеткі могуць быць і па краях поля.

Адказы на японскую і лічбавую крыжаванкі, што былі змешчаны ў "ГБ" № 7(28)

Конкурс для заўзятараў футбола

Па выніках чатырох тураў лідэрамі з'яўляюцца: Віктар Бойка (БАТЭ-Юні) - 14 ачкоў; Ігар Балаболаў (Вікінг) - 13 ачкоў; Сяргей Анісеевіч (ФК "Паліміз") - 12 ачкоў; Сяргей Пыжык (Жыве Беларусь) - 11 ачкоў; Сяргей Корсук (С.К.Н) - 9 ачкоў; Сяргей Корсук (С.К.) - 9 ачкоў; Мікалай Камінскі (А) - 9 ачкоў.

Нагадаем, што ў конкурсе можа прыняць удзел любы тутэйшы футбольны заўзятар. Падключыцца да яго можна ў любы час. Аднак, чым пазней вы пачынаеце, тым складаней будзе вам яго выйграць. Для ўдзелу ў конкурсе неабходна выказаць картку яго ўдзельніку з бягучага нумара газеты, запоўніць яе і даслаць ва ўказаны тэрмін на адрас газеты (222120, Барысаў-1, а/с 43). Тэрмін будзе вызначана па паштоваму штэмпелю.

Калі вы лічыце, што перамога першая каманда, у полі для адказу ўказваецца лічба "1". Калі, на ваш погляд, перамога другая каманда - указваецца

"2", калі нічыя - "Х". За кожны правільны адказ удзельніку конкурсу будзе нададзена па аднаму ачку. На картцы насупраць кожнага матча можа быць указаны толькі адзін вынік. Ад аднаго ўдзельніка могуць даслацца некалькі картак з рознымі варыянтамі адказаў, але пры гэтым кожная з іх абавязкова павінна мець сваю ўмоўную назву. Для кожнай умоўнай назвы балы будуць падлічваюцца асобна. Пры гэтым ігрок будзе выступаць як некалькі суб'ектаў конкурсу, кожны з якіх мае асабістую назву і мае шанец атрымаць прыз. Перамогуць тыя, хто за ўвесь час правядзення конкурсу - да кастрычніка 2001 года ўключна набярэ большую колькасць балаў.

Пераможцаў конкурсу чакаюць узнагароды.

У пятым туры канкурсу неабходна спрагнаваць вынікі гульні першынства Беларусі па футболе, якія адбудуцца 9 верасня. Тэрмін падачы карткаў 8 верасня.

Жадаем поспехаў!

Картка ўдзельніка конкурсу

Пяты тур

Тарпеда МАЗ - Славія	☐
Лакаматыў-96 - Белшыня	☐
Ведрыч-97 - БАТЭ	☐
Нафтан-Дэвон - Нёман-Белкард	☐
Дынама (Бр) - Днепр-Трансмаш	☐
Гомель - Маладзечна	☐
Дынама (Мн) - Шахцёр	☐
Імя	<input type="text"/>
Прозвішча	<input type="text"/>
Умоўная назва	<input type="text"/>
<small>(указваць абавязкова, калі выкарыстоўваеце некалькі варыянтаў адказу ад аднаго чалавека)</small>	
Адрас	<input type="text"/>
Тэлефон	<input type="text"/>

Рэгістрацыйны нумар 595

Заснавальнікі: І.Белы, У.Буйко, У.Дубаневіч, М.Мацельскі, М.Пучыла.

Рэдактар М.Мацельскі

Юрыдычны адрас рэдакцыі: г. Барысаў, 1-ы зав. К.Лібіхнехта, 1

Наклад 3000 паасобнікаў

Падпісана ў друку 15.20 26.08.2001 г.

Замова № 5332

Друкарня імя 1-га Мая

г. Барысаў, вул. Будаўнікоў, 33

e-mail: gomanbar@irex.minsk.by

Адрас для пісьмаў:
222120, Барысаў-1,
а/с 43